

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Contra Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor., pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Contra România și
Țările de Jos:
pe un an — 4 coroane.
Pe 1/2 an — 2 coroane.
Pe 1 lună — 1 franc.

Manuscrisurile nu se napotăzesc

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrierile nefrancoate nu se
primesc.

Popor și fruntași.

(F.) Descentralizarea noastră politică este un fapt notoric. Ea a pornit odată cu destrămarea șirurilor fruntașe ale luptătorilor naționali. Atunci s'a provocat fatal răcirea legăturilor dintre fruntași și popor. Acesta rămânând fără conducători autorizați și activi, a trebuit să se conducă el pe sine, mai mult după strămoșescul său instinct de conservare și în mare parte după învețămintele, primite în timpul, când și el lupta și nădejduia în o isbândă apopiată.

Adevărat, pericolul acestei decentralizări încă nu se anunță ca fiind excesiv de mare. N'am auzit până acum amintindu-se cazuri de îngrijorătoare demoralizare națională. Și aceasta din motiv, că luptele noastre de până la 1895 au inoculat poporului o dosă mare de sevă înviorătoare, l'au disciplinat bine și i-au deșteptat destulă conștiința a datoriei sale pentru viitor. Dar nu urmează de aci, ca această conștiință să nu se întunece carăș, îndată-ce lumina, pe care am aprins-o, se va stingea.

Eată pentru-ce o problemă de căpetenie, ce trebuie să ne preocupe, este restabilirea legăturilor cu poporul și în același timp centralizarea puterilor de muncă.

Barbații, grupați în giurul acestui ziar, mai ales când centrul lor de acțiune era Sibiiul, și-au făcut totdeauna o virtute principală din această legătură cu poporul. Ajunge să numim pe dl. Siavici, al cărui glas dulce și convingător așa de des a pătuns la inima poporului, și pe primul nostru redactor, care ni-a dat întâiul ziar acomodat priceperii țeranului român și intereselor lui.

Principiul era, de-a nu mai lăsa mulțimea în prada inerției sale, de-a o atrage la noi cu toată iubirea sa și a o face ca însași să-și înțeleagă situația și să conlucre la îndreptarea ei. Acest principiu apoi ni-a dat mărețul șir de conferințe naționale, ni-a dat grandioasele manifestații populare, ne-a dat tot, — și a desarmat pe acei adversari, cari insinuau, că chestia națională s'ar fi reducând la faptele câtorva agitatori de profesie.

Și firul acestei acțiuni suntem hotărâți a-l relua acum, în fața evenimentelor ce se anunță. Și să nu ni-se reproșeze, că vrem să desorganizăm, atunci, când dimpotrivă vom să muncim pentru organizare; să nu ni-se reproșeze, că am voi să facem un centru separat, când centralizarea se impune ca o necesitate imperativă! Nici să nu fim învinuiți, că am forma o grupare nouă, când noi reprezentăm continuitatea luptei, în marginile unui program comun; nici că am forma o grupare sectară, când șirurile noastre stau deschise tuturor acelor fruntași, cari aduc cu sine drept titlu putere și voie de muncă.

Vrem să restabilim și să încălzim legăturile cu poporul, căci e clar,

că numai o asemenea acțiune poate da rezultate pozitive. Guvernul țării numai în fața unei asemenea acțiuni se va vedea silit a-și reveni la datoria sa, de care și-a uitat cu totul, de-a se interesa de chestiunea noastră.

Intr'adevăr, câtă vreme poporul nu se mișcă, situația guvernului e dintre cele maișoare. El își vede în tignă de toate afacerile sale mari și mici, faurește la planuri utopice, dar negligează cu condamnabilă nepăsare un conflict acut, ce există de atâta timp între cetățenii acestei țări, conflict, care numai spre binele țării nu poate fi.

Guvernul își crede înlesnită situația sa și prin dubioasa tactică preconisată la Lugoj, la Birchiș și la Sibiiu, ca Românii să nu mai miște de loc până-ce nu li-se va da de bună voie organizația suspendată de Hieronymi.

Trebue acum să scoatem guvernul din nepăsarea și rătăcirea sa. Și aceasta o vom face, dacă alătura cu noi va vorbi poporul.

Găsim și am constatat adeseori, că cu toată faimoasa opreliște a lui Hieronymi, sunt atâtea căi, pe cari poți comunica cu poporul. Sunt, înainte de toate, organele de publicitate, prin care se poate vorbi. Este congregația comitatensă, unde i-se pot reprezenta interesele cu căldură. Sunt cercurile, unde vii în nemijlocită atingere cu mulțimea. Și în sfârșit intrunirile populare sunt cel mai escelent mijloc de manifestare a dorințelor cetățenești.

Usând de aceste primitive arme constituționale, și rămânând ca întotdeauna, strict oamenii păcei și ai ordinii, vom reuși să dovedim cărmuitorilor dela Budapesta, că nici lege, nici drept, nici dreptate nu există în această țară, când e vorba de naționalitățile nemaghiare, dar că noi vrem să existe, pretindem ca să vie odată, să vie cât mai curând acea egală îndreptărire a tuturor fiilor acestei patrii, pentru-că satul suntem și noi de-atâta încordare și pacea o vom cu toții.

Dar vom vorbi și mai precis în chestiunea asta. Sperăm, că vom avea privilegiu în timpul cel mai apropiat a face apel la mulțime, cu toată liniștea și demnitatea ce ni-o inspiră seriozitatea cauzei noastre. Atunci poporul, cel însetat de drept și de dreptate, va avea să răspundă la glasul fruntașilor săi și împreună ne vom formula ce dorim și ce vream!

Simplificarea administrației. Proiectul primului-ministru Széll, relativ la simplificarea administrației, va fi adus cât de curând în desbaterea parlamentului. La ministerul de interne se lucrează cu multă asiduitate și cu mare s'parat pentru întocmirea acestui proiect, care — după-cum spun ziarile semioficioase — cel mult peste două săptămâni va fi depus în parlament.

Inceputul comediei. Deschiderea Reichsrathului s'a făcut cu un scandal și tâmbălău asemenea aceluia, sub a cărui presiune a fost dizolvat la 8 Iunie 1900.

Radicali germani și radicali cehi, mai numeroși de astădată decât în trecut, au fost să se manifesteze: unii hăduind propunerea președintelui de vârstă Weigl de a se face condolențele cuvenite pentru moartea reginei Victoria a Angliei și strigând: „Să trăiască Buriu!” și „jos cu miserabilii Englezi!” — alții înfruntând pe primul-ministru Körber, că nu vorbește bohemește sau cel puțin legește.

Eroii principali ai acestor manifestațiuni au fost Wolf, cel deochiat și Klofaț.

Sunt semne acestea, că reînțepe comedia...

Din Dietă.

— Ședința dela 1 Februarie n. —

După o desbatere de mai multe zile, budgetul ministerului de comerț în ședința de ieri (1 Febr. n.) a fost luat dela ordinea zilei și a rămas a se continua desbaterea asupra lui Luni, în 4 l. c. n. În locul lui „părinții” patriei s'au ocupat în această ședință cu o mulțime de alte nimicuri: Mai multe cazuri de incompatibilitate a deputaților, cari trag veniturile dela marele institut de bani „Adria”, au fost predate comisiunii pentru comunicațiune.

După asta deputatul kossuthist Pichler a interpelat de urgență pe ministrul-president în cauza Reichsrathului vienez, care deja ar arăta semne de imposibilă lucrare. Interpelația a fost predată ministrului-president, care va răspunde într'o ședință viitoare.

Au urmat apoi pe rând mai multe petiții, între cari și adresa șucheiaților Sécui, pentru revisuirea sau desființarea legii de naționalități.

Bétrănul deputat Madarász József a fost primul orator, care, după-ce a spus, că vechiul parlament știa cu mult mai liberal să dezbate petițiile intrate — a cerut cu multă stăruință, ca legea de naționalități să fie revisuită. Hotărârea majorității camerei a fost, ca adresa Sécuiilor să i-se predea ministrului-president Széll.

Era nouă... cea adevărată.

(R) E vorba nu de regimul inaugurat prin venirea la putere a lui Széll, ci de seria articolelor publicate sub acest titlu în „Tribuna”, astă-vară.

Cititorii noștri își aduc aminte de tendința străină firii Românilor, antidinasticismul! Mai pleda apoi pentru scoaterea afară de pe terenul vieții politice a preoților și juriștilor (cum li nunea pe advocați), zicând că aceștia nu s buni de nimica, ci în viitor conducerea trebue s'o încredințăm socialistilor și naturalistilor.

Deși articolele erau trimise „d'afară”, cum ziceau confrății dela Sibiiu, totuși de oare-ce se publicaseră în fruntea „Tribunei”

și fără ca redacția să spună că nu împărtășește ideile ce propaga de altfel prin publicarea articolelor, i-am luat d'aproape pe „autorizații” dela — centru, și i-am strâns cu ușă, cumpenindu-i să vină în urmă chiar ei, și la același loc de frunte să declare, că autorul întregii serii de articole este un om care habar n'are de firea și istoria poporului român. Cu un cuvânt, l'au făcut — cum z'ce Românul — cu ouă și cu oțet, așa că viața lui întreagă desigur nu o să-i mai vină cheful să îndrepteze pe Români spre adevărata eră nouă.

O lună de zile confrății dela Sibiiu ni-au procurat deliciul să-și bată joc de colaboratorul lor propriu și de articolele ce publicaseră zile d'arândul.

Așa venise porunca dela dl. Rațiu, pe care îl deșteptasem tot noi asupra boboabătelor ce se face în redacție. Tot în sensul asta s'a mai cerut și o a doua serie de articole, în care era înblătit bietul autor al adevăratei ere nouă.

Se vede însă treaba că tot nu l'au omorât bine, ori cel puțin din sămânța aruncată s'a prins câte ceva în glava unui client oare care al „autorizatei”.

Destul că în numărul de Marți al „Telegrafului Român” ne pomenirăm, pe pagina I, cu începutul unei serii de articole „La era nouă”. Un oare-care Argus pe „Gazeta” o cerea pentru-că deși încărunțită, nici notiță n'a luat despre seria de articole, cari pe Argus l'au încântat, dar pe cari „Tribuna Poporului” li a tratat de sus, dela înălțime — zice, deși numai haz am făcut de prosa stupidă.

Am crezut că e o simplă greșală la mijloc. Confratele Păcățianu se crede adică tot în redacția din strada Poplăci, unde sub acusa „trimis din afară”, se pot tipări câte verzi și uscate. A dat deci și seria lui Argus, pe care desigur, aducându-și aminte că este la un organ bisericesc cu răspundere, va retracta-o a doua zi.

Mărcuri citirăm apoi în poșta redacției „Tribunei” armătoarele: „Argus. Manuscriptul D-Tale este la d. P.” Va să zică d. Păcățianu intr'adevăr, a dus cu sine și bagajul — vrem să zicem: manuscriptul — dela „Tribuna” și l'a publicat în „Telegraful”.

Și să mai zică cine-va că nu este înțelegeră între ziarele române! O să ajungem că confrății din cele două redacții se împrumută cu manuscris cum se împrumută vecinele cu sita, bună oară.

Confratele director al „Telegrafului”, fost director al „Tribunei”, nu s'a închietat însă de notița fostului director al „Telegrafului”, ci în numărul de Joui al organului mitropolitan dă al doilea articol, în care Argus aduce închinăciune priceperii politice a autorului de astă vară!

Noi bănuim că chiar Argus este autorul.

Destul că el recapitulează ce s'a scris în „Tribuna”, stăruind în deosebi asupra „demersurilor și tângușilor îndreptate când Vienei, când Europei”, va să zică deputațiunea cu Memorandul și răspândirea Memorandului, — după cum scoate în relief și „rezultatele diametral opuse așteptărilor legate de demersurile făcute”, precum și „problematicul rol pe care-l are înmulțirea armatei în s opul menșinerii păcii generale...”

„Telegraful Român” dă deci ospitalitate unor articole în care sunt batjocoriți Românii memorandiști... Reînvie dar spiritul lui Miron? După cum înfățișează ca om

deștept și pe fireticul care se declară im-
potrivă „Inmulțirii armatei”, până noi puteam
decide în asemenea afaceri mari!

Ce-i asta?

„Telegraful” schimbă front?

CEREM DREPTATE!

II.

Am spus, că dl Hamsea nu e prietenul cauzelor comune, jertfele apoi le chiar urește. Ce face cu Asociațiunea? Ține la sine vre-o doi ani actele, la urmă convoacă într-o adunare vre-o 3—4 adepți ai săi — ca de ex. păriutele Ciamponec, această distinsă figură, care e însuși cea mai înaltă expresie a desinteresatei jertfiri de sine, — și cu mare însuflețire decide să nu înființeze despărțământ pentru „Astra”. Retrimite deci actele comitetului Asociațiunii cu motivarea, că cercul e serac și astfel înființarea despărțământului e imposibilă. Seraci suntem, e prea adevărat, dar seraci sunt Românii pretutindenea, și dacă dl Hamsea nu i-a fost rușine să refuze în acest mod, trebuia să-și aducă aminte de cercul, care nici când nu va putea cugeta astfel, cum cugetă D-sa. Prea firesc, că oamenii de bine nu se puteau identifica cu această rușine adăsată cercului și acum, adevărat, poate și ca demonstrațiune, un grup de bărbați invită telegrafic adunarea generală a Astei pe anul 1901 la Lipova. Vestea asta l'a scos din sărite pe dl Protopop. A calomniat pe convocatori, a agitat și agită și astăzi lumea să nu primească aceia, cari au convocat-o și alte banalități de felul acesta, aruncând și în dreapta și în stânga.

După-cum suntem informați actele pentru înființarea despărțământului sunt deja în mâinile unui barbat bine cunoscut și astfel despărțământul se va înființa cât de curând, deși, — nu facem proces de intenții, — dar îl cunoaștem prea bine, dl Hamsea va pune destule piedici în contra reușirii, afară doar' în cazul, dacă pe dînsul îl vor alege de președinte, dar în acest caz este earăși viitorul despărțământului problematic.

Familia Mocsonyi, ori cari ar fi divergențele politice, cari o separe de obștea românească, se bucură la noi de adâncă și tradițională stima. De lungă vreme însă stau cei mai mulți oameni nedumeriți, că un barbat de talia lui Alexandru Mocsonyi îl susține pe dl Hamsea aproape necondiționat, și această nedumerire e cu atât mai inexplicabilă, că ne-am pus întrebarea, că dacă divergențele politice, cari sunt între noi și dl Mocsonyi, nu pot sdrunca întru nimic stima ce i-e păstrăm. D-l Mocsonyi, care stă pe un nivel atât de mult mai înalt decât noi, se poate să aibă atâta preocupățiune ca să susțină pe dl Hamsea, numai pentru-că este necondiționat aderent al D-sale? Bine, pe dl Hamsea îl înțelegem. Convingerile el nu are, nici nu-i trebuiesc. Neavând pe ale sale, poate primi ușor pe ale altuia. Nimic mai firesc decât faptul, că primește pe ale d-lui Alexandru Mocsonyi. Acest fapt însă într'atâta să-l deoblige pe dl Mocsonyi, ca să-i menajeze toate păcatele, ce-l mai mult, să se facă solidar cu dînsul? Ori câte dovezi avem, totuși nu putem crede acest lucru și primim și mai departe convingerea foarte controversată, că nu-l cunoaște pe deplin.

Și într'un caz și într'altul însă, rău serviciu face dl Mocsonyi și nației, când incuragează o purtare atât de detestabilă, și poate și d-lui Hamsea, dacă cumva atât de strînsă amicitie personală îl leagă de dînsul.

Cei, cari au avut atingere mai multă cu dl Hamsea, știu, cât de adeseori se provoacă dînsul la autoritatea domnului Mocsonyi care, așa se vede, i-a rămas acum protector în locul episcopului Meșianu.

DIN BUCOVINA.

Faimosul „pact” al câtorva din fruntașii Românilor bucovineni cu guvernul a desorganizat mișcarea națională din trecut, și nelegiuirile săvârșite la alegerile recente au deschis deputații naționali poporali din Reichsrathul din Viena. Situația astfel creată a îndemnat pe șefii acțiunii naționale Dr. Iancu cav. de Flondor și Dr. George Popoviciu să protesteze energic în contra constituirei „Clubului român” al deputaților

ca club îndreptățit a vorbi în numele Românilor. Din scrisoarea-protest adresată de d-nii Dr. Flondor și Dr. Popoviciu președintelui „Clubului român” reproducem următoarele:

„Cause grave: în prima linie împăcarea precipitată cu guvernul țării propagată de majoritatea elubului dietal, ne-au forțat să eșim din clubul D Voastre și să declinăm ori-și-ce responsabilitate pentru urmările nefaste prevăzute de noi. Campania electorală cu peripețiile ei de tristă memorie a confirmat convingerile noastre. Majoritatea clubului D Voastre nu s'a sfiit a se oferi drept armă în mâna adversarilor nostri. Martori clasici am fost, cum o mare parte din D Voastre a protegiat combaterea alegătorilor români cu mijloace condamnabile. Atitudinea aceasta nu se poate privi decât ca o umilire față de guvern și ca o suprimare frivolă a drepturilor constituționale ale alegătorilor români, fapte cari au avut drept urmare pierderea mandatelor partidului poporal național. D-Voastre a-ți spriginit o ziaristică menită a propaga demoralizarea națională. Evenimentele politice din timpul din urmă constituie o fază remarcabilă în șirul lung al suferințelor poporului nostru, ear' responsabilitatea grea pentru cele petrecute cade în sarcina D-Voastră și veți ave a da seamă pentru ele înaintea forului întreg al națiunii. E deci lucru firesc, că înșafiel de împregiurări trebuie să respingem ori-ce concuțare cu D-Voastre cu atât mai mult, având în vedere raporturile reale din țară, cari nu Vă autorizază a vorbi și a lua deciziuni în numele poporului român din Bucovina”.

Această scrisoare-protest a valoroșilor fruntași ai poporului a studuit mult „organizarea” dlor „pactiști”, cari, așa se pare, grăbesc spre descompunere, căci și organul lor oficial „Timpul” după o existență de, 6 luni, a încetat din viață zilele trecute, din pricină că nimăru nu mai trebuia, nici chiar dlul Bourguignon.

Spicuri din presa maghiară.

Eată cum se tânguiește Bánffy:

„Comitatul Trei-Scune a trimis Dietei o adresă, în care după-ce arată îngrozitoarele primejdii de cari sunt amenințați Ungurii din Ardeal, primejdii ce-i duc spre pierzare completă, roagă Dieta să schimbe legea de naționalități... Cererea aceasta a ajuns azi (scrie „M. Szó” de ieri) la biroul

Dietei, durere însă, majoritatea așa a hotărât să se purtă pur și simplu ad acta. Degeaba a vorbit Madarász József, a bătut toaca la urechia surzilor”...

Va să zică atâta echou au avut și Secuții în Dieta: pe Madarász, un ramolit 48-ist, care umblă și acum, iarna și vara, în kalpog și pintent. Și a găsit sacul petecul.

Răsboiul buro-englez.

Pett, consul general al Țărilor-de-jos și a celor două republici sud-africane în Lourenco-Marques, a sosit în Europa.

Într'un interview, el a declarat că la ultimul timp englezii i-au reproșat că favorizează importul de arme în Transvaal; reproșuri le acestea însă sunt cu atât mai puțin întemeiate, cu cât burii n'au trebuință de arme nici de munițiuni.

Burii eu în abundență arme și munițiuni; englezii, fără să vrea, le furnizează pe fle-cara zi noui provizii.

Pott mai este convins că burii vor avea alimente din belșug chiar dacă răsboiul ar dura mai mulți ani de aci înainte; este propabil că răsboiul nu va înceta câtă vreme englezii nu vor recunoaște statu quo-ante.

„Daily News” publică un interview cu un ofțier german care era în serviciul burilor. El a explicat pentru ce minele Randului n'au fost distruse.

Când în usina de artilerie de la Johannesburg s'a întâmplat explozia, ofțierul acesta a fost întrebat dacă ar voi să facă să sară în aer minele engleze. El răspunde: „Bucuros, dar eer un ordi în scris”.

Ofțierul nu primi ordinul, dar i-s'a spus că îl va primi mai târziu. El piecă deci din Pretoria la Johannesburg spre a vedea cari erau minele englezilor — celelalte trebuind a fi cruțate.

Ofțierul avea cu dânsul explozivele necesare, dar așteptă în zadar ordinul ce trebuia să i sosească dela Krüger.

Englezii se apropiu din ce în ce mai mult și ordiul nu mai sosia.

Când englezii ajunseră la porțile Johannesburgului, judecătorul Koch fu generalului omorât la Elandsagsge, i a ordonat să arunce în aer mina Robinson. Ofțierul german a cerut din nou ordi în scris.

Judecătorul Koch îi răspunde că-l va primi chiar la mână. Ajuns aci, în loc să

Prăfuleț în raza de soare.

— Istorisire. —

„Vă rog iertați, doamnă Herbert, d nul care a fost ieri și alaltăieri aici, voiește eu ori ce preț să vă vorbească. Nu-l pot depărta de loc”.

„Spune d-nului odată pentru totdeauna — că visita dumnealor, nu mă bucură de loc”.

Tinăra și gingașa femeie devedul palidă, buzele-i tremurau. Ea aruncă o privire de impaciță spre servitoare, care încă tot nu se mișca.

„Nu m'ai înțeles?”

„Ba da, d-nă, însă d-nul...”

„Își va îndeplini totuși voința, nu-i așa bătăno?” o întrerupse o voce sonoră bărbătească, și se simți împinsă cu blândețe, afară din odaie. „Nu se va întâmpla nimic stăpânei d-tale, du-te numai buna mea”, îi zise el liniștindu-o, apoi se întoarse spre tinăra femeie.

Doză statură mărețe stau tăcute față în față. El, un om spătos și viguros, ars de soarele de sud, cu părul negru și ochii de culoare castanie, scânteietori. Ea, gingașă, palidă, cu părul blond neted și ochii suri serioși — din cari se putea citi grije și suferința.

„Își îndreaptă statura-i sveltă în toată mărimea ei, și-l privi rece și aproape cu dispreț.

„Pentru-ce atâta violență? Tu știi tot așa de bine ca și mine, că nici odată nu'mi voi schimba hotărâre”.

„Tu nu mă cunoști, dacă crezi că în trei zile voi și depune armele. Pretind dreptul meu”.

„Ce înțelegi sub dreptul tău?” zise ea cu asprime. „Un bărbat care și părăsește femeia, cu răutatea, a pierdut dreptul asupra ei”.

„Nu suntem divorțați”.

„Nu, fiind-că ai dispărut fără urmă — dar, acum se poate întâmpla”.

„Cum — tu vrei —?” o întrebă el și o privi cu mirare.

„La tot cazul”.

Nici unul nu observă, raza de soare, ce pătrunse prin fereastra îngustă, în odaia

simplică mobilată. Lin se ridică pe dinaintea lor, un prăfuleț ușor, care e vizibil numai când îl atinge o rază de soare.

El pâl deodată — se văzu ca logodnic, lângă mireasa lui și își vorbeau de dragostea și fericirea lor fără sfârșit. Atunci ca și acum, pătrunse o rază de soare în odaie, miș de prăfulețe se învîrteau la ivirea ei...

„Prăfuleț în raza de soare”, strigase tinăra mireasă cu răsfăț, lovind cu mica ei mână peste rază — și rise de tumultul ce produse în calea lor liniștită.

„Vezi ce face o singură lovitură”, zise ea gânditoare, „oare și dragostea noastră s'ar pute împărășia așa ușor?”

Și Tecla iubea de-atunci prăfuleții în raza de soare. Oare acum, s'a mai gândit ea la asta? El nu-i pute vedea fața, căci se întorse în altă parte. Atunci se deschise ușa — și o fetiță de o frumsețe răpitoare intră înăuntru. În ce armonie era părul blond cu al mamei și ochii castanii, scânteietori ca ai tată-său. Mititica se oprî mirată în loc și privi, când la bărbatul cel străin când la mamă-sa, ce era emoționată și care palidă și tremurîndă păși între copil și bărbat.

„Du-te Vioricu, iute, iute, părăsește odaia!”

Atunci bărbatul se repezi înainte și atrase pe copil la sine.

„A mea, a mea”, oftă el, „unicul și

iubitul meu copil! O lume întreagă nu mi-te-ar mai pute lua. Uită-te la mine Vioricu, eu sunt tatăl tău, uzi tu fetițo, tatăl tău!”

El sta în genunchi și o ținea strîns în brațe. Fetița îl privia, surprinsă, înspăimântată și curioasă.

„Tatăl meu”, zise vocea dulce de copil, cu o precisiune îngrozitoare, „eu nu am nici unul, al meu e de mult la bunul Dumnezeu”.

„Ah, femeie, pentru-ce mi-ai făcut o asta? Copilul meu, unicul meu copil!”

„Pentru-că l'ai părăsit când era încă în leagăn”, zise ea cu o voce tare.

„Vioricu, iubește-mă puțin”, se ruga el, „eu sunt tatăl tău fetițo, care se gândea cu dor și durere la tine”.

Ea-i netezi cu micile-i mânuțe obraji cu sfeală.

„Ești într'adevăr iubitul meu tată?”

„Te-a trimis bunul D-zeu earăși?”

„Vioricu, vino 'n coact!” Aceasta era vocea inimii: Să 'i ia totul, singura ei fericire? Fetița intimidată și înspăimântată, se repezi în brațele mamei.

Trad. de Eugenia Pinciu.
(Va urma)

primească ordinul pe care-l aștepta, i s'a spus să mai stea că o să aștepte. În urmă fu rechemat la Johannesburg.

Mai târziu, pe când se afla la Pretoria s'fă, că a avut loc un consiliu prezidat de Krüger și că propunerea de a arunca minele în aer a fost respinsă cu o majoritate de 2 voturi.

Câți-va olandezi cari au primit să facă parte din corpurile de voluntari englezi, trimis parte burilor amănunte asupra tuburilor plonșurilor englezilor, sau trec în zindurile lor cu arme și muniții.

După raportul prezentat de War Office, englezii au pierdut până acum în războiul din Africa de Sud 300.000 de cai și câțiva în valoare totală de un miliard și 500 milioane de coroane.

Noutăți

Anul 2 Februarie n. 1901.

Mica Princesă Elisabeta a României a început să ia lecțiuni în limba română. Aceste lecțiuni i se predau de d-ra Maria Spiro-Paul, profesoară la asilul „Elena Doamna.”

Dela camera advocațională. Joi trecută (31 Ianuarie) camera advocațională din Arad a ținut adunare generală sub prezidenția avocatului Szalay Károly. S'a citit raportul camerei către ministrul de justiție despre mai multe gravamine ale advocațiilor din districtul acestei camere. Iar altele, raportul scrată și numărul advocațiilor și al candidaților de advocați înscrisi. — Cu finea anului 1899, zice, camera avea înscrisi în registrele sale 207 advocați, iar în anul trecut (1900) s'au înscris alți 14 advocați noi. Cu finea anului 1900 camera număra 209 membri, dintre cari, în decursul anului, au murit 5, între aceștia și regretatul avocat Teodor Pop din Baia-de-Criș. — La sfârșitul anului 1899 în registrele camerei erau înscrisi 94 candidați de advocați; au fost șterși 27, s'au înscris 44 și au rămas înscrisi până în ultima zi a anului trecut: 102 inși. — Arătări disciplinare au încurs la camera (în 1900) în contra a 108 advocați: din oficiu una, dela judecătoria 12, dela privați 87 și dela alte autorități 3. Au rămas încă în curs de judecată 34.

Krivány înaintea judecătorilor. După cum s'a anunțat deja, luni, la 4 Februarie n., ar să se înceapă desbaterea procesului criminal în contra neîntrecutului hoț Krivány János, la tribunalul regesc din Arad. La insistența unora, ca i foarte mult ar de, numai ca procesul acesta să n'ajungă vro dată la pertractare, — apărătorul dlui hoț a cerut nouă amânare. — Vom vedea acum, cărui glas i-se va da ascultare.

Prezidenții Senatului imperial din Viena. M. Sa, Monarchul a numit pentru sesiunea viitoare a parlamentului pe consilierii intimi: principele Alfred Windisch-Graetz de președinte, iar pe principele Cara Auersperg și contele Ernest Hoyos Srinzenstein de viceprezidenți ai camerei seniorilor.

Ovațiuni directorului Onișiu. Din o scrisoare particulară, „Drapelul” din Lugoj s'fă, că din incidentul reintegrării d-lui Virgil Onișiu în postul de director la marea gimnasiu român din Brașov i-au aranjat Duminică seara studenții dela școalele medii un concert cu lampioane și o serenadă. La discursul rostit de un student a răspuns directorul Onișiu, adănc emoționat, mulțumind tinerimii școlare pentru frumoasa manifestațiune. Din altă parte, tot numitei foi i-se comunică, că dl Onișiu a primit și primește neconținut felicitări elogioase din incidentul reocupării postului de director.

Post vacant de medic în Bêrzava. Fibrul din M-Radn: a publicat concurs pentru ocuparea postului de medic cercual în comuna Bêrzava (comitatul Aradului), la care

aparțin patru comune. Remunerația împreună cu acest post este: 1400 coroane loafă, 400 coroane diurne de călătorie, cum și taxele statorite pentru vizitarea bolnavilor. — Ar fi de dorit să reflecteze și Românii.

Nenorocire. Adănc cu mult regret, că dl învățător Ioan Vancu din Arad-Șega, voind să vină în oraș alaltă-eri, Joi seara, a pățit o mare nenorocire. Înaintea casarmei honvezești din strada Ko-suth a lunecat la marginea trotuzului și a căzut atât de rău că și-a frânt un picior sub genunche. În mijlocul unor cumplite dureri a fost dus cu trăsura acasă, unde zace greu bolnav. — Ii dorim grabnică însănătoșare.

Himen. Dl Ioan Morariu, ales preot la Micălaca, se va cunună la 1/14 Februarie cu d-șoara Emilia Goldiș din Micălaca în biserica din Micălaca.

O krivanyiadă. Jupânul Heimscha era în Budapesta „director” la „prima întreprindere maghiară de transport” și rischer mare cum era, membru în tot felul de direcții de astea... „első magyar”... Juca un rol ca un milionar. A ieșit însă cuiva din sac: dănuială fura, de parcă ar fi fost un elev în școala lui Krivány. A furat nu mai puțin ca un pătrar milion de coroane și după aceasta, conform obiceiului țării, a șters-o în America. Destul că în cercul „școala Leute” supărarea este ca după pustiirea Ierusalimului.

Un celebru jurist german, anume Wahlberg profesor de drept la universitatea din Viena și mare proprietar, a reposedat Joi, în Viena, în vârstă de 66 ani.

Expulsări din România. A. N. scrie, că zilele trecute au fost expulși prin diferite puncte ale României o mulțime de Bulgari cu pașapoartele în nereglă. Parte din acești străini sunt Unguri, veniți în țeară prin Predeal.

Regele Italiei decorat de Franța. Cu data de 31 Ianuarie se anunță din Paris, că presidentul Loubet al Franciei a plecat în Italia, ca să predea în persoană regelui Victor Emanuel însigniile ordinului de onoare francez.

Iarnă în pământul sfânt. De astă-dată iarna ține să-și arate puterea chiar și în regiuni, unde nu prea era obișnuită. Astfel se anunță, că zilele acestea a început un puternic viscol cu zăpadă și în Palestina, în deosebi în Ierusalim, unde de veacuri nu s'a ivit zăpadă. Poporațiunea stă uimită în fața acestei priveriști neobișnuite.

Chiverniseală patriotică. Se anunță din Budapesta, că zilele acestea au eșit la iveală noue incertități la muzeul național maghiar de acolo. În urma acesteia, contele Teleki Géza, fost ministru de interne, împreună cu bibliotecarul Schönherr Gyula, membru al Academiei de științe ungurești, și-au prezentat în scris direcției eșirea lor din sinul membrilor muzeului.

Causa? — Foile patriotice n'o spun deocamdată.

Inmormântarea și testamentul lui Verdi. Mercuri, 30 Ianuarie înainte de amiază, a fost îndeplinită cu mare jale înmormântarea marelui compozitor italian Verdi în Milano. În ziua precedentă a fost desfășurat și testamentul marelui decedat, care a lăsat în urma sa o avere de 10 milioane lire. Din suma aceasta familiei îi rămân 6 milioane, iar 4 milioane prin testament sunt destinate pentru un asil pe seama artiștilor muzicali, cum și pentru alte scopuri de binefacere și pentru rudele mai depărtate ale defunctului.

Verdi va avea de altfel și o a doua înmormântare. Ministrul italian a dat adică voie ca din cimitir osămintele marelui defunct să fie puse spre vecnică odihnă în pantheonul institutului muzicanților și artiștilor bătrâni ce se va ridica din basii lăsați spre acest scop de Verdi. Această înmormântare se va face cu mare pompă, la care va participa și regele.

La propunerea ministrului de culte Gallo, senatul italian a hotărât să țină în bună stare pentru toate timpurile, ca o amintire națională, casa, în care s'a născut compozitorul Verdi.

Un om bestie. Un cas înfiorător se anunță din Atterberg (în Știria), descoperit zilele acestea de niște comisari la recensământul populațiunii. S'au dus adevărat la un silvicultor de acolo, ca să noteze numărul vitelor dela casa aceluia și, intrând în cotețul de porci, — au rămas încrămpești de ceea ce au văzut acolo: Era adevărat între porci un om tânăr, care patru ani de zile a fost ținut închis între porci și hrănit cu aceleași alimente, ca și animalele. Esteriorul lui era îngrozitor: era îndobitocit cu desăvârșire și umbra în patru picioare. S'a constatat, că nenorocitul era în vârstă de 18 ani și fiul silvicultorului. S'a pornit aspră cercetare în contra bestialului tată și nenorocitul fu a fost dus în spital. — S'ar pără un lucru de necrezut, deși e înregistrat în toate foile.

Bal în Năsăud. Corul profesoral dela gimnasiul superior fundational din Năsăud aranjează un bal în 11 Februarie st. n. 1901, în favorul fondului școlarilor lipsiți în cas de morț, în sala de gimnastică dela gimnasiul de-acolo. Începutul la 8 ore seara. Prețul intrării de persoană 2 coroane; în familie 1 cor. 60 fl.

O luptă sângeroasă între poliști și soldați. Se anunță din Cașovia, că Mercuria trecută între câțiva soldați infanteriști și husari-honvezi s'a încins o strajnică bătaie într-o cămină de-acolo. În ajutorul honvezilor au intervenit mai mulți poliști, cari au fost siliți să descearce arma asupra infanteriștilor. Între răniții căzuți mai mulți inși au rămas morți pe locul de luptă, iar unul dintre infanteriști, de frica pedepsei, s'a spânzurat în aceeași zi.

Incendiu mare în Paris. Alaltă-eri în Paris earăși a fost un incendiu înfricoșat, care revoacă în memorie grozăveniile incendiilor întemplate acolo în anii din urmă. Se anunță anume, că dintr-o casă învecinată cu teatrul așa numit Robert-Haondien a izbucnit un foc, care în scurtă vreme a prefăcut în cenușă atât casa, cât și acest teatru, fără a se pute scăpa ceva din calea flagelului. Paguba pricinuită se urcă la suma de mai multe milioane de franci.

Convocare. Domniile membri ai casinei române din Bozovicu sunt prin aceasta convocați la adunare generală ordinară, care se va ține în 16 Februarie st. n. 1901 înainte de amiază la orele 10, în localitatea reuniunii. Obiectele de pertractare sunt: Raportul comitetului; raportul casarului și bibliotecarului; darea absolutului; alegerea biroului și comitetului; eventuale propuneri; încheierea adunării — Bozovicu, 25 Ianuarie 1901. Iuliu Novac, președinte; Ioan Brinzeiu, secretar.

Tunet și trăsnet în Ianuarie. Din Reiboldsgrün (în Saxonia) se scrie, că Duminică, 27 Ianuarie, seara dela 8 ore a început să bătue acolo un mare viscol cu zăpadă, însoțit de dese tunete și fulgere, ca în lunile de vară. Oamenii stăteau înmărmuriți privind fenomenul atât de neobișnuit. În urma puternicelor fulgere, zăruiau toate ferestrele caselor și aceasta într-una a ținut astfel până târziu noaptea, ear' duminică întreg orașul și ținutul era acoperit cu o groasă pătură de zăpadă.

O cină acum 100 de ani. În „memoariile” poetului vinez Castelli se găsește o mică notiță despre o cină, pe care el a consumat-o în anul 1801.

Costul:
5 pahare de bere . . . 8 cr.
Pâine 1 „
Pește (Bakfisch) . . . 5 „
Total 14 cr.

Deoarece-ce Castelli în anul 1801 mânca mai ales în pe-afuncți renumitul restaurant „Blumenböckel” din „Ballgasse” din Viena, trebuie să fi fost aceste prețuri de rangul întâiu.

Același menu astăzi costă în similare restaurante de 5 ori 8 cr. berea; 2 cr. pâinea; 50 cr. peștele. Total: 92 coroane. Va să zică, într-o sută de ani dela 14 cr. s'a ridicat costul la 92 cr. Păstrând această proporție, peste o sută de ani, adică la anul 2001, aceeași cină ar costa „modestă” sumă de 6 fl. 5 cr.!

Încă un patriot executat în străinătate. Foile maghiare spun, că un patriot de-al lor, anume Neufeld Vilmos, care emigrase din Ungaria în America, a fost alaltă-eri, Joi, executat în străinătate prin aparat electric în Siusing (Sisney). Zic adevărat, tat foile patriotice, că „bravul” patriot emigrat ucisese și jăfuisse anul trecut în orașul Brooklyn pe o verișană a sa de acolo și pentru crima aceasta a fost osândit la moarte. La executare — zic foile maghiare — patriotul ucigaș a manifestat un adevărat „curajiu” sufletesc, și a murit numai de căt. — Bune vești pentru patrioții de-acasă!

Pentru cancelaria avocatului Petru Truția în Arad se caută un scriitor, care scrie corect în limba roși maghiară. Reflectanții au a se adresa direct la adresa de mai sus.

„Convorbiri Literare” Nr. 1, anul XXXV, pe luna Ianuarie 1901 are următorul cuprins: G. Murnu: Homer, Italia, cântui III. — Dr. V. Babeș: Regenerarea, operubi român. — S. Mehedintzi: Obiectul și definițiunea geografiei. — Pompiliu Eliade: Filosofia lui La Fontaine. — N. Iorga: O contribuție la istoria lui Mihai Viteazul. — G. Bogdan-Dincă: Ioan Rațiu, Viața și operele lui Andreiu Murășanu, Blaj, 1900.

Un tânăr absolvent de școală comercială, care posedă limbile română, germană și maghiară, își oferă serviciile. Ar intra chiar și într-o cancelarie advocațională.

Doritorii să se adreseze redacției noastre ori de-a-dreptul d-lui Ioachim Micșa în Zsadány, u. p. Mercezi falva.

ULTIME ȘTIRI.

Cowes, 1 Februarie. De duminică deja o mulțime enormă de oameni a sosit în oraș. Când cociugul cu remășițele mortuare ale reginei Victoria a trecut printre cele două șire de vase de războiu, toate în doliu, aierul se zguduia de sunetul tunurilor, s'au tras mai multe salve. Toate s'au petrecut după programul ce s'a publicat deja.

Haga, 1 Februarie. După rapoartele ce au primit, atât Leyds, cât și Krüger afirmă, că de zece luni Buri n'au stat așa bine ca acum. Ei țin în stăpânire întreg terenul de luptă și Englezii nu pot mișca. Pretoria și Johannesburgul sunt serios amenințate. Ocupând acest din urmă oraș, Buri sunt decși acum, a arunca în aer minele de aur, cum au făcut alaltăeri la Moddersfontaine, cauzând pagube enorme.

Berlin, 1 Februarie. Știrea că Impăratul s'ar fi declarat gata a mijloci pace între Englezi și Buri, se consideră aici ca o născocire, cu scop de a arunca umbră asupra bunei înțelegeri ce există între Englezi și Germania.

Londra, 1 Februarie. O telegramă sosită din Capstadt anunță, că Buri au aruncat în aer două mine de aur.

Editor. Aurel Popovici Barcianu.
Red: respuns: Ioan Russu Șiriani.

CONVOCARE.

Domnii membri ai „Unirei de Consum” din Maria-Schnee sunt convocați în sensul §-lei 13 din statutele Unirei la

I-a adunare generală ordinară

ce se va ține în Maria-Schnee la 24 Februarie 1901 st. n. la 2 ore d. n. în localitatea Unirei.

Obiectele:

1. Raportul comitetului (direcțiunii) asupra activității Unirii și asupra rezultatelor anului I. și numirea membrilor noi.
2. Raportul contului (comitetului de supraveghere).
3. Deciziune asupra comerțului și darea ab-entorului.
4. Deciziune asupra împărțirii profitului curat.
5. Alegerea comitetului, a președintelui și a contului.
6. Eventuale propuneri.
7. Esmiterea verificărilor.

Maria-Schnee, la 27 Ianuarie 1901 st. n.

Ioan Isvornariu m. p.,
președinte.

Activa		Contul Bilanțului.		Pasiva	
	Coroane	fl.		Coroane	fl.
Cassa în numerar	54	42	Capital social după 60 Ații à 60 Cor. = 3.600 Cor.	1546	00
Inventariul marfei	1.956	45	Fond de reserva	32	07
Mobilier	Cor. 249,96		creditori	2305	80
dupa amortisare 10 0/0	21,10	85	Profit curat	153	95
Debitori	2710	90			
Suma:	4.037	82	Suma:	4.037	82

Eșite		Contul Profitului și Pierderilor		Intrate	
	Coroane	fl.		Coroane	fl.
Salarii	1111	50	Venitule din vânzarea marfei și beuturii	1996	18
Chirie	33	00			
Darea de licență	15	00			
Asigurațiunea	24	15			
Spese de înprotocolare și timbre	335	50			
Porto și amortisare	28	05			
Diferite spese	204	75			
Profit curat	153	95			
Suma:	1996	18	Suma:	1996	18

Maria-Schnee, la 31 Decembrie 1900.

Ioan Isvornariu m. p., președinte
Pavel Bilav m. p., Ioan Omescu m. p., Ioan Copăcean m. p., Moise Marișescu m. p., Ioan Isvornariu m. p., Ioan Bilav m. p., Ioan Omescu m. p., Costă Andrișoiu m. p.,

Bilanțul prezent precum și Contul profitului și pierderilor sunt așezate în conformitate cu legea și statutele la un aflat exact și cărțile purtate în regulă.

Maria-Schnee, la 20 Ianuarie 1901.

Dimitrie Isvornariu, m. p. Ioan Marișescu m. p. George Borcean, m. p. Nicolae Sirbu, m. p.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economie „ZARAFDE” sunt convocați în

a III-a adunare generală ordinară

ce se va ține la 17 Februarie st. n. a. c. în localitatea Baia, la 2 ore p. n.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Exmiterea unei comisii de 3 membri pentru constatarea rezultatelor prezentei și a competențelor.
3. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și rezultatul gestiunii 1900.
4. Raportul comitetului de supraveghere.
5. Deciziunea asupra contului anual pe baza raportului comitetului de supraveghere și asupra ab-entorului.
6. Deciziunea asupra împărțirii profitului curat și fixarea dividendelor, și prețul biletelor de casă pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghere.
7. Alegerea 9 membri în direcțiune.
8. Eventuale propuneri în sensul § 24 lit. g) din statute.
9. Exmiterea a 2 membri pentru verișarea procesului verbal.

În lipsa membrilor recerși, adunarea în sensul § 23 se va ține în 21 Febr. st. n. a. c. la locul și timpul indicat.

Domnii acționari cari voese a participa la adunare în persoana sau prin plenipotențiar, sunt rugați să-și depună în înțelesul § 19 din statute la cassa institutului acțiunile oventual documentele de cel mult până la 16 Febr. 1901. Acțiunile se pot depune și la cassa societății „Crisana” în cred și reversele sunt a se înainta până la datul indicat.

Băia, la 20 Ianuarie 1901.

Dr. Ioan Radu m. p., președinte.

George Drăgan m. p., diriginte.

Activa		Contul Bilanțului.		Pasiva	
	Coroane	fl.		Coroane	fl.
Cassa în numerar	1711	90	Capital social, 320 acții à 100 coroane	3.200	—
Cambii escomptate	104469	—	Depuneri spre fractificare	63960	77
Imprumuturi pe obligațiuni	15741	—	Cambii reescomptate	20090	—
Imprumuturi ipotecare	2770	—	Fondul de reserva	731	21
Mobilier	Cor. 581,20		Dividende neridicate	141	27
dupa amortisare 10 0/0	58,12	85	Interese anticipate și diverse conturi creditore	2103	26
Interese restante	99	—	Profit transpus din 1898	Cor. 90	—
Interese de reescompt anticipate	302	97	Profit curat	Cor. 5264,61	61
Diverse conturi debitoare	10	—			
Suma:	124.291	12	Suma:	124.291	12

Eșite		Contul Profitului și Pierderilor		Intrate	
	Coroane	fl.		Coroane	fl.
Interese de depuneri	354	—	Interese	12915	39
Interese de reescompt	117	20	Diverse intrate	899	57
Salarii	1.130	—	Profit transpus din 1898	90	—
Chirie	33	00			
Spese diverse	498	93			
Marca de prezentă	516	—			
Amortisare din mobilier	58	12			
Competență de timbru	21	05			
Contribuțiune erarială	294	15			
Contribuțiune 10 0/0 la depuneri	249	77			
Profit curat	5541	67			
Suma:	13.904	96	Suma:	13.904	96

Băia, la 31 Decembrie 1900

Dr. Ioan Radu, m. p., presid.

George Drăgan m. p., diriginte.

Lazar Perian m. p., cassar.

George Bălușiu m. p., contabil.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l-am aflat în ordine.

Băia, la 30 Ianuarie 1901.

Dr. Cornel Moldovan m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Vasile Dăncian m. p., președinte.

Dr. Pavel Oprîșa m. p.